

"Danskere"
is the
Only SEMI-WEEKLY
DANISH NEWSPAPER
Published in U. S. A.
It is owned by
"THE UNITED DANISH EV.
LUTH. CHURCH"
and is published by
Dan. Luth. Publ. House,
Blair, Nebr.

Danskere.

"Danskere"
er det eneste danske Blad
i Amerika, der udgaa
to Gange
om Ugen
udgives af
DANISH LUTH. PUB. HOUSE,
BLAIR, NEBRASKA.
Prøve-Numre sendes
frit paa Forlangende.

Nr. 18. Blair, Nebr., Tirsdag den 28. December 1909. 18. Arg.

Udtalelser

Walter Wellman og Dr. Cook for Bedrager.

Admiral Schley og Kaptajn Amundsen sætter fremdeles Ud til ham.

Det kræver ikke stort Mod at give en død Løve et Gælsespark, siger man. Dette Ord's Sandhed stadfæstet Erfaring saa tidt og ofte — og saa nu, efter at Københavns Universitet har givet sin Kendelse angaaende Dr. Cook's Nordpolspatier. Vi for vor Del vil nu nøjes med at meddele en Del Udtalelser af Mand, hvis Ord burde have Vægt i den Sag.

Kommissionens Kendelse.

1. Den Rapport, som Dr. Cook har sendt Universitetet angaaende sin Ekspedition er den samme, som har været trykt i "New York Herald" i Løbet af sidste September og Oktober Maaned.

2. Afkriften af Dr. Cook's Noteringsbøger indeholder ingen som helst originale Observationer, men kun Resultater.

3. De fremlagte Dokumenter viser en usforlidelig Mangel paa Information, som skulde bevise, at de astronomiske Observationer, der henvises til, virkelig er gjort, og ligesaa indeholder de ingen Detailler angaaende Ekspeditionens praktiske Arbejde og Slæde-Journal som vilde sætte Komiteen i Stand til at bestemme deres Paalidelighed.

Komiteen er derfor af den Mening, at det Materiale, som er givet den til Underfølgelse, indeholder intet Bevis for, at Dr. Cook naaede Polen.

Universitetets Historiets Erklæring.

"Dokumenterne, som overgaves Universitetet til Underfølgelse, indeholder ikke Observationer og Meddelelser, der kan betragtes som Bevis for, at Dr. Cook naaede Nordpolen paa sin nylig foretagne Ekspedition".

Man lægge her Mærke til, at Universitetets Komite intet siger om, at Dr. Cook ikke har naaet Polen, eller at han er en Bedrager, men kun — at de den forelagte Dokumenter ikke beviser, at han har naaet Nordpolen. Og dermed er hans Paastand jo altsaa underkastet Tvivl.

Walter Wellman

betragter absolut — i en Artikel, han skriver i "Chi. Rec. Per." — Dr. Cook som en Bedrager og henstiller ikke at forsøge ham, men brede Varmhjertighedens Rapper over ham. Han sammenligner Dr. Cook med en Banker, der lader sig friste af Løstgælden til paa en nem Maade at blive rig ved at løbe bort med Kassen. Saaledes har Dr. Cook ladet sig friste af Begær efter Berømmelse og Rigdom til først at opdygte sin Vægtigelse af McKinley-Været og siden i større Stil til at opdygte en Nordpolspatier. — Nu vel, Walter Wellman har jo flere Gange været paa Vej efter Nordpolen til uden at naa frem.

Kritisk Rausen

brød ifølge Telegram fra Christiania af 23. ds. sin lange Tausched og udtalte sig Dagen forud saaledes om Peary-Cook Striden.

"Efter min Mening er Cook ikke længere interessant. Han er praktisk en død Mand og burde ikke længere være Genstand for Drøftelse. Jeg har aldrig haft Tilfald til ham; thi den første Beretning, han udsendte, var ikke tilfaldet til at vække Tilid. Særlig var dette Tilfældet med hans Udtalelser vedrørende en Afstand af

14 Sekunder fra Polen. Dette viste, at Cook var uvidende om de simpleste Principper for astronomiske Observationer. Hans senere Beretninger indeholder heller ikke noget af Værdi. De vinker tværtimod af Uvandsynlighed og Modsigelser".

Kaptajn Roald Amundsen

har ifølge Telegram fra København af samme Dato begyndt en systematisk Efterfølgelse efter Dr. Cook og siger, at han ikke vil give op, førend han har fundet ham.

Hidtil har hans Søgen været frugtesløs, uagtet man har gennemstøvet Kristiansand, København og andre Byer for at finde Spor efter den forsvundne Mand.

Man tror, at hverken Københavns Universitet eller det kongelige geografiske Selskab vil tilbagekalde de Udnævnelser, de har tildelt Cook. Man fremholder, at Universitetet ikke tilkendte ham Væresgraden som Belønning for Opdagelsen af Nordpolen, men kun i Anerkendelse af Dr. Cook's arkaiske Forskninger. Det geografiske Selskab indtager et lignende Standpunkt.

Den fra Santiago Søslaget berømte amerikanske

Admiral Schley

gentog ifølge Telegram fra Washington den 22. ds., at han har fuldstændig Tilid til Dr. Cook, og henstillede offentlig til Commander Peary at forelægge sine Observationer for et andet videnskabeligt Selskab end National Geographic Society. Dette bør, mener Admiralen, ske straks i Retfærdighedens Interesse, og for at Pearys Paastand kan blive bekræftet for alle Tider.

Admiralen tror, at den samme Forsamling, som forfastede Cook's Data, bør saa Anledning til at gennemgaa de Data, som Peary forelagde det geografiske Selskab i Washington. Universitetet i København, som af den civiliserede Verden blev anset for at være venligsinde mod Cook, har ved sin Kendelse ærlig og redelig vist, at det kun tager Genhug til Ret og Retfærdighed, siger Schley.

Schley har haft adskillig Erfaring i de arkaiske Gæne. I 1884 var han saaledes Chef for "Thetis"-Ekspeditionen som reddede Løjtnant Greeley og seks Mand ved Cape Sabine, og om hvis Redning saa godt som alt Gaab var opgivet.

Endnu kan tilføjes, at Dr. Cook's Broder i New York under 23. ds. siger, at han modtog Brev fra sin Broder i denne Uge, hvori Doktoren skrev, at han havde til Københavnen med sine Beviser, og Broderen fremsender, at Dr. Cook's Fjender har overfaldet ham og gjort det af med ham.

Edisons Selvbiografi.

Edison arbejder for Tiden paa sin Selvbiografi, hvori han vil give en Skildring af alle de forskellige velslende Stæbner, der har været i hans Liv, og give en Beretning om, hvorledes han fik Ideerne til sine Opfindelser.

Værket vil falde i tre Afdelinger: "Ungdom", "Paa Vejen", "Laboratoriet". Til sidst vil der følge en Fortegnelse over alle de Opfindelser, Edison har gjort.

I en Samtale med en Journalist udtalte Edison, at denne Fortegnelse vilde frembyde forskellige Overraskelser. Man vilde nemlig saa at se, der i Reglen tilskrives ham betydelige Opfindelser, som han slet ikke har gjort.

Nobelpræmierne.

Uddelingen den 10. Dec.

Den officielle Meddelelse fra Kristiania, Norge, gaar ud paa, at Komiteen der havde besluttet at dele Fredspræmien

mellem den belgiske Statsminister Veernaert og Baron D'Estournelle de Constant med Halvdelen til hver. I Anledning af Uddelingen afholdtes i det norske Nobelinstitut Festsjal en enkel og stilfuld Højtidelighed, hvori bl. a. deltog Medlemmer af Regeringen, corps diplomatique, Stortinget, Hofset etc.

Nobelkomiteens Formand, jorhønd. Statsminister Lovland, ledte Forsamlingen Belskommen, hvorefter Generalsekretær Lange i det interparlamentariske Bureau i Bryssel holdt et Foredrag, hvori han gav en Overblik over det interparlamentariske Forbunds Historie gennem 20 Aar.

Lovland takkede Lange for hans fortjenstfulde Arbejde som Sekretær i Nobelkomiteen og lyksønskede ham til den nye, ærefulde Stilling, som han nu beklædte. Efter at Nationalteatrets Orkester havde udført et Musiknummer, gav Formanden Meddelelse om Fredspræmiens Uddeling, samtidig med at han gav en Del biografiske Oplysninger om de to Præmietagere. I det Forsamlings rejste sig, spillede Orkesteret den belgiske og den franske Nationalsang.

Uddelingen i Stockholm foregik under den sædvanlige Højtidelighed i den store Sal i det musikalske Akademi.

Præmien i Fysik

der blev overrakt til Guglielmo Marconi, der har realiseret den geniale Tanke med traadløs Telegrafi, og Professor Ferdinand Braun, der har forbedret Systemet.

Præmien i kemi modtoges af Geheimeraad Wilhelm Ostwald som en Erkendelse af hans grundlæggende Undersøgelser vedrørende kemiske Vægtforhold og Reaktionshastigheder.

Præmien i Medicin

blev overrakt til den bekendte Kirurg, Professor Kocher i Bern som en Anerkendelse af hans Arbejde vedrørende Skjoldbruskkirtelens Fysiologi, Patologi og Kirurgi.

Litteraturpræmien

blev overrakt Fruen Selma Lagerlöf af det svenske Akademis Direktør, forhø. Universitetsbibliothekar Annerstedt, der gav en Overblik over den bekendte svenske Forfatterindes Virksomhed. Taleren sluttede med følgende Ord:

"At ære den, der med en saadan Fremgang har anlaaet de bedste Strenge i Menneffets Væst, og hvis Navn og Digtervirksomhed er naaet langt ud over Spærris Grænser, det er at handle i Stifterens Mand. Ingen Misundelse vil optaa hos Værene af de store litterære Navne, hverken indenfor eller udenfor Fædrelandet, naar det svenske Akademi i Dag befærdt, at det har tildelt Nobelpræmien i Litteratur for indeværende Aar til Fruen Lagerlöf".

Publikums Bifald, da Kongen overrakte Fru. Lagerlöf Præmien var som ventet meget varmt og vedholdende. Nobelpræmien i Aar udgør 139,799 Kr. 83 Øre.

Rejserinden af Rusland erklæres officielt at være rask. Rygterne om, at hun atter skulde være syg, er "fuldstændig urigtige".

Charen har bl. a. forfattet den fineste Landdags Forbudslov mod Salg af Spiritus, og har paalaagt Senaet at udarbejde et nyt Forslag.

Jorden rundt.

Fra Kommunkontoret i Bismarckhütte, Tyskland, er der stjaalet 144,000 Mark i Kontanter og Sparekassébøger.

Regeringen i Australien havde den 13. Dec. paa Grund af Skuldrubestrefken bestilt 50,000 Tons Kul i Ulandet, og yderligere 50,000 Tons, hvis Strifen varer 10 Dage til.

Merlot gif den 12. ds. op i Konstantinopel med sin Flyvemaskine, men Apparaten blev grebet af en Skælvind, styrtede til Jorden og ødelagdes. Merlot som ikke til Skade.

I Tysklands Rigsdag mindede en Socialdemokrat forleden om Østet om en Valgretsreform i Prøjsen og hævdede, at dette at bryde sit Ord hørte til de ældste Traditioner i det præstefulle Kongehus. Han blev frataget Ordet.

Australiens Præmierminister Wades Konferenc med Arbejdsræderne og Repræsentanter for Grubejerne i Begyndelsen af December i Anledning af den herafskende Konflikt var resultatløs. Regeringen vilde derfor nedsette en Kommission til Fastlæggelse af Betingelserne.

Nobelstøften. Stockholm, 11. December. Til Øre for Nobelpræmietajerne fandt der i Aftes en Festsjal middag Sted, hvori deltog ca. 250 Personer. Kronprinsen førte Selma Lagerlöf til Bords. Præsidenten i Nobelinstitutet, Grev Wachtmeister, udbragte en Skaal for Kong Gustaf, som Kronprinsen beeharede med en Skaal for Nobels Minde. Præsidenten i Videnskaberne Akademi.

Selma Lagerlöf i Ulandet.

I Anledning af, at den svenske Forfatterinde Selma Lagerlöf nu er tilkædet Nobelpræmien for Litteratur, meddeles her efter et ypenk Blad en Overblik over, i hvilket Omfang hun er kendt i Ulandet.

Danmark: Alle hendes Værker er oversat, udgives i Udsalg i Folkeudgave, "Mils Holgersson" anvendes i Skoler som Læsebog i Svensk. Norge: En Overføttelse paa Landsmaal af "Jerusalem" er under Forberedelse.

Island: En Del Noveller er oversatte, og en Overføttelse af "Gösta Verling" er under Arbejde.

Tyskland: Alle Værker oversatte. "Mils Holgersson" udkommer i December-Maaned som illustreret Pragt-værf.

England og Nordamerika: Samtlige Værker oversatte med Undtagelse af "Dr. Arnes Benge", "Mils Holgersson" er trykt med Blindskrift til Brug for et Institut i Liverpool.

Holland: Samtlige Værker oversatte eller under Forberedelse.

Franrig: "Gösta Verling", "Jerusalem" og "Dr. Arnes Benge" oversatte.

Italien: Flere af Novellerne oversatte. Paa Spansk og Portugisisk er flere af hendes Arbejder udkommet i Argentina og Brasilien.

Rusland: Saa godt som alle Værker oversatte. En samlet Udgave udkommer for Tiden.

Paa Finsk er alle Værker oversat. Ungarn: "Gösta Verling" og "Jerusalem" oversat til Magyarisk. Esperanto: "Gösta Verling" og flere Noveller oversatte.

Den svenske Forfatterinde er altsaa mere kendt i Verden end de fleste Nobelpræmietagere.

fig. Nigsantifikar Gildebrandt, talte for Præmietajerne og sluttede med et Løve for disse, der beeharede med stærke Gurraraab. Selma Lagerlöf takkede i en længere Tale, der hilstes med demonstrativ Bifald; de øvrige af de tilstedeværende Præmietagere talte derpaa og hilstes ligeledes med stærkt Bifald.

Tuberkulose-Sanatorium paa Island. For tre Aar siden blev der paa Island oprettet en Forening til Bekæmpelse af Tuberkulose paa Island under Ledelse af Lægerne Landspisfikus Gudmundur Björnsson og Docent Gudmundur Magnússon.

Bygningen bliver Islands største Hus og er nu saa vidt fremme, at den er kommen under Tag i November-Maaned. Den menes at vilde blive færdig tidlig næste Sommer, saa at Sanatoriet i Sommerens Løb kan begynde sin Virksomhed.

Hele Bygningen støbes af Cement, Sand og Sten. Den skal kunne rumme omtrent 75 Patienter.

Som Læge for Sanatoriet er antaget cand. mag. og chir. Sigurdur Magnússon, der i flere Aar har gjort Tjeneste paa forskellige danske Høspitaler.

Teksterne for Bedegen 1910

Søndag 2. Januar 1910.

Erinner for Prædiken:

"Kommer, lader os kaste os ned og baje Anæ, lader os knæle for Herrens, vor Stabers Kæmpe". Sal. 95, 6.

"Du, som hører Bønner, til dig kommer alt Kød". Sal. 65, 2.

"Dem vil jeg føre til mit hellige Bjerg og glæde dem i mit Bedehus". Ej. 56, 7.

"Svor to eller tre er samlet i mit Navn, der er jeg mit iblandt dem". Matth. 18, 20.

Mandag den 3. Januar: Taffigelse og Bekendelse.

Taffigelse for den modtagne Varmhjertighed, personlig og som Nation. For Fredens Betsignelser. For en forbedret social og religiøs Tilstand i Tyrkiet og for forstærkede Reformere i en Del andre Lande.

For den Bønnens Land som mange Steder er til Stede, og for Længselne efter en Bæffelse.

Bekendelse for en national Forsamlelse af at benytte Guds Ord og Anordninger. For Overtrædelse af Herrens Dag; for Afvigelse fra Evangeliets Sandhed, som dem er aabenbaret i Guds Ord. For Uansvarlighed overfor Guds Kald og Fordringer: for at have modtaget falske Lærere, og en Væfelen med Spiritualisme og lignende Under. Skriftsteder: Sal. 46 og 90. Ej. 61, 1 Joh. 1.

Tirsdag den 4. Januar: Den universale Menighed: Det "ene Regeme" for hvilket Kristus er Hoved.

Lovprisning for de bundne Seire, de store Anledninger og Mehedens herlige Fremtid.

Bøn om en sand og gennemgaaende Forstaelse af Menighedens specielle Kald. For en mere hel Adskillelse fra Verdens Mand og Væfen. For en større, indbyrdes Kærlighed. For en forøget aandelig Kundskaab og klarere Syn paa Sandheden, som den er aabenbaret i de hellige Skrifter, og mere Trofskab mod den. For en mere fuld Afhængighed af den Helligaands Kraft i alle Menighedens Foretagender. For en større Opmærksomhed af timelige Midler til

Lovprisning for de bundne Seire, de store Anledninger og Mehedens herlige Fremtid.

Bøn om et dybere folt Ansvar af Forældre og mere Anvendelse af Familienaadagt. For Ledere og Lærere i højere og lavere Skoler. At alle unge troende maa bevares fra Verdens Væfen og fra den moderne Tænkningens Vildfarelser. At Lydig-hed mod Forældre og Kærlighed til Hjemmet maa forøges. At 'and Mandelighed maa være til Stede i Søndagskolerne, og at Undervisningen maa ske i Overensstemmelse med Guds Ord. At Betsignelse maa hvile over alle Organisationer, som arbejder for Ungdommens og Værenens aandelige Velbefind. Skriftsteder: 5. Mof. 6. 1 Samuel 3. Sal. 128. 2. Tim. 3, 12—17. Titus 2.

Lørdag den 8. Januar: Hjemmemissionen og Søderne.

Bøn for alt evangelisk Arbejde i vore Byer og Vgader. For alle Betsignelser for at naa de aandelige ligegyldige; at sociale Venfeligheder som hindrer Evangeliets Udbredelse maa ryddes af Vejen. At en mere levende Interesse maa blive virksom i Jøderne og Guds Bifald iblandt dem. At Sjøret maa tages fra Israels Hæne, og at alle omvendte Jøder maa bevares faste i Troen. For den Herres Jesu Genkomst og Fuldbredelsen af Løftet, at "hele Israelfal frelles". (Rom. 11.) Skriftsteder: Matth. 4, 17—25. 1 Kor. 1, 17—31. Joel 2, 23—32. Mal. 3. Nab. 22, 12—21.

Kristi Tjeneste. Skriftsteder. Sal. 133. Matth. 16, 13—28. Ej. 1 og 4, 1—13.

Onsdag den 5. Januar: Rationer og deres Regenter.

Bøn for alle som udøver Myndighed — Konger, Præsidenter, Parlamentarier (Storting) og Lovgivere. At Fred og god Forstaelse maa vedvare mellem de forskellige Regeringer og Nationerne. At international Mistænksomhed og Misundelse maa aftage. For alle Dommere og Forlighedsperfoner; for Lovens rette Haandhævelse og for retfærdig Regering i Guds Frygt. For Soldater, Semaend, Politit og andre offentlige Tjenere. For Afholdsarbejds Fremme i alle Lande. For Opiums-traffikkens fuldkomne Ophør. Skriftsteder: Sal. 2, 65, 107, 31—43. Jer. 10, 1—16. Nab. 1, 5—19.

Torsdag den 6. Januar: Sedningemissionen.

Lovprisning for Evangeliets Udbredelse og glade Budskab om dets herlige Resultater i de hedenske Lande. For den frivillige Studenterbevægelse og andre Missionsforetagender. For den voksende Interesse i Røgemissionen. For Forsøgelsen af Antallet af udsendte Evangelister i mange Lande.

Bøn om, at alle Skrifne maa erende deres Forpligtelse at fende Evangeliet til alle Menneffer. At Missionsfæststaberne maa ledes af den Helligaand; at flere Mand og Hærens Midler maa komme. At Muhammedanismen maa standfæses i sin Fremgang. At Tibet, Afghanistan m. fl. Lande maa aabnes for større Missionsarbejde, og om speciel Betsignelse over Guds Riges Gerning i det fjærne Osten, for Kvinders Arbejde blandt Kvinder.

For alle indfødte Prædiker, Evangelister og Lærere og at deres Antal maa forøges. For alle dem som er beffæftiget med at overbette og udgive den hellige Skrift. Skriftsteder: Sal. 115. Es. 25, 50, 1—11 og 25—31. Matth. 9, 36—38. Luk. 10, 1—20.

Fredag den 7. Januar: Familien, Vereanstalter og Ungdommen.

Bøn om et dybere folt Ansvar af Forældre og mere Anvendelse af Familienaadagt. For Ledere og Lærere i højere og lavere Skoler. At alle unge troende maa bevares fra Verdens Væfen og fra den moderne Tænkningens Vildfarelser. At Lydig-hed mod Forældre og Kærlighed til Hjemmet maa forøges. At 'and Mandelighed maa være til Stede i Søndagskolerne, og at Undervisningen maa ske i Overensstemmelse med Guds Ord. At Betsignelse maa hvile over alle Organisationer, som arbejder for Ungdommens og Værenens aandelige Velbefind. Skriftsteder: 5. Mof. 6. 1 Samuel 3. Sal. 128. 2. Tim. 3, 12—17. Titus 2.

Lørdag den 8. Januar: Hjemmemissionen og Søderne.

Bøn for alt evangelisk Arbejde i vore Byer og Vgader. For alle Betsignelser for at naa de aandelige ligegyldige; at sociale Venfeligheder som hindrer Evangeliets Udbredelse maa ryddes af Vejen. At en mere levende Interesse maa blive virksom i Jøderne og Guds Bifald iblandt dem. At Sjøret maa tages fra Israels Hæne, og at alle omvendte Jøder maa bevares faste i Troen. For den Herres Jesu Genkomst og Fuldbredelsen af Løftet, at "hele Israelfal frelles". (Rom. 11.) Skriftsteder: Matth. 4, 17—25. 1 Kor. 1, 17—31. Joel 2, 23—32. Mal. 3. Nab. 22, 12—21.